

Novum

Hetvenöt éves a közös protestáns lelkészképzés Kolozsváron

A Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet 2023. december 7-én ünnepelte a közös protestáns lelkészképzés elindulásának 75. éves évfordulóját.

A román kommunista állam vallásügyi államtitkársága egyik 1948-as rendeletében vonta össze az addig független romániai magyar református, unitárius és evangélikus, illetve szász evangélikus lelkészképzést egy közös intézetbe.

A 75 évvel ezelőtti történés erős politikai és kommunista indíttatásából adódóan az évforduló ünnepi jellege nem egészen egyértelmű, amit a felszólalók közül többen is kiemeltek. Mindazonáltal ez a kezdetben a fenntartó egyházak érdekei ellen irányuló rendelet az idők folyamán pozitív irányba terelte az erdélyi protestáns lelkészképzést, és ez olyan ökumenikus lelkület kialakulásához járult hozzá, amelyre enélkül aligha kerülhetett volna sor.

Az ünneplő közönséget Kovács Sándor rektor köszöntötte a Lukács evangéliumából vett idézetel: „...az Úr előtt jársz, hogy elkészítsd az ő útjait, hogy megtanítsd népét az üdvösség ismeretére” (1,76–77). Kiemelte, hogy ez a „szerény ünnepség” mindenekelőtt a gondviselő Isten előtti hálaadás azért, hogy az útkészítés feladatát erre az intézményre is bízta. E nemes hivatásnak egyetemes jelentőségét nemcsak az egyházak, hanem a romániai és magyarországi állami intézmények is ismerik és elismerik.

A rövid igei felvezető után elhangzott a meghívott vendégek név szerinti köszöntése, majd ezt követték a meghívott személyek köszöntőbeszédei. Először Kató Béla, Bogdán Szabolcs János, Kovács István és Adorjáni Dezső Zoltán, a fenntartó egyházak püspökei mondtak köszöntőbeszédet. (Ezeket a továbbiakban adjuk közre.)

Az Ágostai Hitvallású Szász Evangélikus Egyház részéről Gerhard Servatius-Depner köszöntötte az ünneplő közösséget. Beszédében röviden felvázolta a szász evangélikus lelkészképzés terén bekövetkezett fejleményeket, és kiemelte, hogy bár 2006 óta külön intézményben, a Nagyszebeni Lucian Blaga Egyetem keretében folyik a képzés, és a szász evangélikus lelkészjelöltek száma drasztikusan csökkent, az mégis jó, s az utóbbi időben egyre erősödő együttműködést tapasztalhattak.

Kelemen Hunor a Romániai Magyar Demokrata Szövetség elnöke azt emelte ki, hogy az 1948-as esztendő, 1920-hoz és 1944–45-höz hasonlóan szomorú emlékeket idéz. Ebben az évben az egyházak jelentős méretű veszteségeket szenvedtek az ingatlanelkobzások miatt. A kommunista államosítás következtében előállt sérelmek orvoslása még várat magára. Ennek ellenére, a politikai rendelkezés egy dologgal nem számolt: ha a szentháromság nehéz teológiai kérdéseivel a református-evangélikus és unitárius egyházaknak egyazon intézményben sikerül megbirkózniuk, akkor minden más kérdésben egységre lehet majd jutni. Értékelte, hogy a protestáns lelkészek a közösség szervezőiként a politikusokéhoz hasonló szerepet töltenek be.

A román vallásügyi államtitkárság részéről Ciprian Vasile Olinici mondott beszédet. Beszédében az intézményen belül megvalósuló felekezeti egységet és ennek szimbolikus jelentőségét emelte ki. Erre az egységre – mondta – nemcsak ebben az intézményben, hanem országos szinten is szükség van, mert a keresztyén világszemléletnek ma sok másfajta ideológiával kell felvennie a harcot. Az államtitkár megerősítette, hogy az állam a jövőben is minden tőle telhetőt megtesz a lelkészképzés intézményi kereteinek fenntartása érdekében.

Greza Csaba, Magyarország kolozsvári főkonzulja mindenekelőtt az egyházak bátor kiállását emelte ki. A keresztyén egyházak nem féltek megvallani hitüket a nehéz időkben sem, amikor ez hátrátétellel járt együtt. Hangsúlyozta, hogy erre a bátor kiállásra, a nemzeti és hitbeli azonosságért folytatott harcra ma is ugyanolyan szükség van, mint korábban.

A Kárpát-medencei lelkészképző testvérintézmények részéről Somogyi Alfréd, a Komáromi Selye János Egyetem dékánja mondott személyes hangvétellű köszöntőbeszédet. Elmondta, hogy a Bibliában Ábrahám nevéhez kapcsolódik a 75 év. Ő 75 évesen kezdett el Istennel járni a hit útján. A Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézetre nézve irányadó az ábrahámi életút, amely vállalásokra köte-

lez, a legdrágább áldozatvállalásokra is. Az intézménynek kitartást kívánt ennek az útnak a bejárásához.

Az ünnepi alkalmat Kovács Sándor rektor előadása követte, amelyben az elmúlt 75 évet értékelte az erdélyi protestáns lelkészképzés szempontjából. (A köszöntőbeszéd után ezt az előadást is közöljük.)

Balogh Csaba

Fotók: Kiss Gábor

Emlékbeszéd a Protestáns Teológiai Intézet 75 éves évfordulójára

Ti rosszat terveztetek ellenem, de Isten terve jóra fordította azt, hogy úgy cselekedjétek, ahogyan az ma van, és sok nép életét megtartsa. (1Móz 50,20)

Főtiszteletű Püspök Urak, Nagytiszteletű Rektor Úr,
Államtitkár Úr, Elnök Úr!

Milyen jó lenne, ha életünk mélypontjain valaki egyértelműen tudunkra hozna egy ilyen üzenetet. Mert a kilátástalannak tűnő mélypontokon sajnos könnyen maga alá temetheti az embert a reménytelenség, a csüggedés és a sötétség. Pedig ha a mélységben szorosán kapaszkodunk az ígéretekbe, ha segítségül hívjuk az Urat és nem adjuk fel, onnan akár erősebben is folytathatjuk az utunkat. Ahogy Józseffel is történt: a kút mélyén, az idegenben, a börtön mélyén is, töretlenül hitte, hogy Isten nem feledkezett el róla, hogy a mélypont még nem a vég. Hitt Istenben, aki a mélységben sem hagyta magára, aki amikor eljön az idő, szerencsésé teszi útját, megáldja keze munkáját. Látja a hűségét, aki képes a rosszat is jóra fordítani, aki nem feledkezik el az övéiről, olyankor sem, amikor a külső körülmények ezt sugallnák. Nem engedte, hogy a nehézség beszűkítse látásmódját.

Isten nem magyarázza el előre, hogy miért is engedi bele az övéit a présbe, miért nem állítja le azonnal a gonosz ármánykodásait. De biztosak lehetünk, hogy

nem kerüli el a figyelmét az, ami ilyenkor velünk történik.

Kedves Emlékező Közösség!

A kommunista hatalom azzal a szándékkal hozta meg a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet megalapítását, hogy nehézséget okozzon a kisebbségi protestáns egyházaknak. De nem így lett. Rosszat terveztek ellenünk, de az Úr azt javunkra fordította. A hatalom ismerte az ember természetét, és úgy gondolta, hogy

